Adı Soyadı:	Sınıfı:	No:	Puan:

2026–2027 Eğitim–Öğretim Yılı · 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

1. Dönem 2. Yazılı Deneme Sınavı

Yazılı Pusulası tarafından son 3 yılın MEB soruları yapay zekâ ile analiz edilerek hazırlanmıştır; **MEB sorusu değildir.** Konu dağılımı: MEB ÖDSGM 2026-2027 1. dönem konu-soru dağılım tablosu (2. Ortak Yazılı). Toplam 100 puan.

🔎 **Bu deneme nasıl hazırlandı? Son 3 yılın 23 MEB yazılı sorusu ve 2026-2027 konu-soru dağılım tablosu analiz edildi.**

Konu	Son 3 yılın MEB yazılılarında	2026-2027 tablosu (Senaryo 1·2·3·4·5·6·7)
Misakımilli ve BMM	4	1 · 1 · 1 · 2 · 2 · 1 · 1
Kuvâ-yı Millîye, cemiyetler	2	1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 2 · 1
Hazırlık dönemi (genelge ve kongreler)	4	2 · 1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 1
Sevr Antlaşması	3	1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 1
BMM'ye karşı ayaklanmalar	4	1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 1 · 0
Doğu ve Güney cepheleri	2	0 · 1 · 2 · 0 · 0 · 1 · 1
Mondros ve tepkiler	4	0 · 1 · 0 · 0 · 1 · 0 · 2
Batı Cephesi	0	0 · 0 · 1 · 0 · 0 · 1 · 1

Dikkat: 1. yazılının Mustafa Kemal'in hayatı ve Birinci Dünya Savaşı konuları 2. yazılıda **yok** (yalnızca Senaryo 7'de 1 soru). **Sevr Antlaşması 7 senaryonun hepsinde**, Kuvâ-yı Millîye, kongreler ve BMM'nin açılışı da her senaryoda var.

1 Tarih dersinde öğretmen, Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Osmanlı Devleti'nin 30 Ekim 1918'de imzaladığı Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı maddelerini tahtaya yazdı. **(11 puan)**

I Boğazlar İtilaf Devletlerinin donanmalarına açılacaktır.	**II** İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir.
III Osmanlı ordusu, sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması dışında terhis edilecektir.	**IV** Altı Doğu vilayetinde karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu vilayetlerin herhangi bir kısmını işgal edebilecektir.

a) Hangi iki madde İtilaf Devletlerine Anadolu'yu istedikleri zaman işgal etme imkânı vermiştir?

.....

b) Aşağıdaki tutumların kime ait olduğunu (Osmanlı yönetimi / Mustafa Kemal / halk) yazınız.

1. İşgallere karşı cemiyetler kurup bölgesel direniş başlatmak: .....
2. İtilaf Devletleriyle iyi geçinerek devleti kurtarabileceğini düşünmek: .....
3. Antlaşmanın maddelerinin uygulanmasına karşı çıkıp işgallere direnilmesini istemek: .....

2 Bir müzede "Millî Mücadele'nin ilk kahramanları" sergisini gezen Yiğit, panolardaki bilgilerden bazılarını defterine yazdı: **(11 puan)**

> "Mondros'tan sonra işgaller başlayınca ordumuzun büyük bölümü terhis edilmişti. Halk, köylerinden ve kasabalarından gönüllü olarak toplandı; işgal bölgelerinde silahlı direniş birlikleri kurdu. İzmir'in Yunanlar tarafından işgal edilmesi bu direnişi daha da güçlendirdi. Bu birlikler düşmanı oyalayarak düzenli ordunun kurulmasına zaman kazandırdı."

a) Metne göre Kuvâ-yı Millîye birliklerinin kurulmasının iki nedenini yazınız.

.....

b) Kuvâ-yı Millîye birliklerinin iki özelliğini yazınız.

.....

c) Zamanla Kuvâ-yı Millîye yerine düzenli ordunun kurulması neden gerekli olmuştur?

.....

3 Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı topraklarında pek çok cemiyet kuruldu. Bu cemiyetlerin bir kısmı vatanı savunmak için, bir kısmı ise Millî Mücadele'ye karşı çalışmak için kurulmuştu. **a)** Aşağıdaki cemiyetleri tablodaki uygun sütuna (X) koyarak yerleştiriniz. **(11 puan)**

Cemiyet	Millî Mücadele'ye yararlı	Millî Mücadele'ye zararlı
1. Redd-i İlhak Cemiyeti		
2. Mavri Mira Cemiyeti		
3. İzmir Müdafaa-i Hukuk-ı Osmaniye Cemiyeti		
4. İngiliz Muhipler Cemiyeti		
5. Trakya-Paşaeli Müdafaa Heyet-i Osmaniyesi		
6. Taşnak ve Hınçak Cemiyetleri		

b) Millî Mücadele'ye yararlı cemiyetlerin ortak amacı nedir? Yazınız.

.....

4 Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktıktan sonra Millî Mücadele'yi örgütlemek için çeşitli çalışmalar yaptı. Okul panosunda bu çalışmalarla ilgili aşağıdaki bilgi kartları hazırlandı. **(12 puan)**

1 İşgalleri protesto etmek için yurt genelinde mitingler düzenlenmesini istedi.

2 "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı alındı.

3 Bölgesel olarak toplanmasına rağmen ulusal kararlar aldı; manda ve himaye ilk kez reddedildi.

4 Bütün cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi.

a) Kartlardaki bilgilerin hangi gelişmeye ait olduğunu yazınız.

1. ..... 2. .....

3. ..... 4. .....

b) 2 numaralı kartta verilen karar hangi ilkenin ilk kez dile getirildiğini gösterir?

.....

5 Son Osmanlı Mebusan Meclisi 28 Ocak 1920'de Misakımilli'yi kabul etti. Bunun üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal etti ve meclisi dağıttı. Mustafa Kemal'in çağrısıyla 23 Nisan 1920'de Ankara'da Büyük Millet Meclisi açıldı. **(11 puan)**

Misakımilli kararı	İlgili olduğu ilke / esas
1. Mondros imzalandığı sırada işgal edilmemiş, Türk ve Müslümanların yaşadığı yerler bölünemez bir bütündür.	
2. Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse halk oylamasına başvurulabilir.	
3. Siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyen kısıtlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılmalıdır.	

a) Tabloyu "vatanın bütünlüğü", "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ifadelerini kullanarak doldurunuz.
b) BMM'nin açılması ulusal egemenlik ilkesiyle nasıl ilişkilendirilebilir? Açıklayınız.

.....

6 BMM açıldıktan kısa bir süre sonra yurdun pek çok yerinde Meclise karşı ayaklanmalar çıktı. İstanbul Hükûmeti, Kuvâ-yı Millîye'ye katılanların öldürülmesinin dinen uygun olduğuna dair bir fetva yayımlatmıştı. BMM, hem cephede hem de içeride mücadele etmek zorunda kaldı. (11 puan)

a) Ayaklanmaların çıkmasının iki nedenini yazınız.

.....

b) BMM'nin aldığı tedbirleri amaçlarıyla eşleştiriniz.

1. Hıyanet-i Vataniye Kanunu	**A.** Vatana ihanet edenlerin cezalandırılmasını sağlayacak yasal düzenleme yapmak
2. Ankara Müftüsü Rifat Börekçi'nin fetvası	**B.** İstanbul'dan yayımlanan fetvanın halk üzerindeki etkisini kırmak
3. İstiklal Mahkemeleri	**C.** Kanunları uygulamak ve hainleri hızlıca yargılamak

c) Ayaklanmalar Millî Mücadele'yi nasıl etkilemiştir? Bir sonuç yazınız.

.....

7 İtilaf Devletleri ile İstanbul Hükûmeti arasında 10 Ağustos 1920'de Sevr Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma Osmanlı Mebusan Meclisi kapalı olduğu için meclis tarafından onaylanamadı. Aşağıda antlaşmanın bazı maddeleri verilmiştir. (11 puan)

I Boğazlar, uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir.	**II** Kapitülasyonlar genişletilerek devam edecektir.
III Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurulacaktır.	**IV** Osmanlı ordusunun asker sayısı 50 bin ile sınırlandırılacaktır.

a) Sevr Antlaşması'nın hukuken geçerli olmamasının nedenini yazınız.

.....

b) II numaralı madde Misakımilli'nin hangi kararına aykırıdır?

.....

c) BMM, Sevr Antlaşması'nı imzalayanlara karşı nasıl bir tepki göstermiştir?

.....

8 Okul gezisi kapsamında Kars ve Gaziantep'e giden 8. sınıf öğrencileri, gezdikleri müzelerde Millî Mücadele'de bu bölgelerde yaşanan olayları öğrendi. Öğrencilerin gezi notlarındaki boşlukları aşağıdaki kelimelerle doldurunuz. (Kelimelerden biri artacaktır.) **(11 puan)**

Gümrü · Kâzım Karabekir · Fransızlara · Gazi · Yunanlara · Kuvâ–yı Millîye

a) Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı ordumuza ..... Paşa komuta etti.

b) Doğu Cephesi'ndeki zaferden sonra imzalanan ..... Antlaşması, TBMM'nin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşmadır.

c) Güney Cephesi'nde Maraş, Antep ve Urfa halkı ..... karşı mücadele etti.

d) Güney Cephesi'nde düzenli ordu yerine halkın oluşturduğu ..... birlikleri savaştı.

e) Kahramanca direnişi nedeniyle Antep'e ..... unvanı verildi.

9 Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı önce Kuvâ-yı Millîye birlikleri mücadele etti. Ardından kurulan düzenli ordu, İsmet Bey (İnönü) komutasında İnönü mevkisinde iki kez Yunan ordusunu durdurdu. **a)** Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız. **(11 puan)**

(...) I. İnönü Muharebesi, düzenli ordunun kazandığı ilk zaferdir.

(...) I. İnönü Muharebesi Fransızlara karşı yapılmıştır.

(...) I. İnönü'den sonra toplanan Londra Konferansı'na TBMM de davet edilmiştir.

(...) II. İnönü zaferinden sonra Mustafa Kemal, İsmet Paşa'ya "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz." demiştir.

b) Londra Konferansı'na TBMM'nin davet edilmesi TBMM açısından ne anlama gelir? Yazınız.

.....

Cevap Anahtarı ve Kısa Çözümler

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük · 1. Dönem 2. Yazılı Deneme Sınavı

1 a) **II ve IV** (7. ve 24. maddeler) b) 1. **Halk** 2. **Osmanlı yönetimi** 3. **Mustafa Kemal** (11 puan)

"Güvenliği tehdit eden durum" ve "karışıklık" ifadeleri açık değildir; İtilaf Devletleri bu maddeleri bahane ederek istedikleri yeri işgal edebilmiştir (7. ve 24. maddeler). Osmanlı yönetimi İtilaf Devletlerine karşı gelmeyip onlarla iyi geçinmeyi seçmiştir. Mustafa Kemal ateşkesin işgallere yol açacağını görerek işgallere direnilmesini istemiştir. Halk ise cemiyetler kurmuş, mitingler düzenlemiş ve Kuvâ-yı Millîye birlikleriyle direnişe geçmiştir.

2 a) **İşgaller**, **ordunun terhisi** b) **Gönüllü**, **yerel**, düzensiz c) **Dağınık ve disiplinsizdi**, düzenli ordulara yetmedi. (11 puan)

Mondros'tan sonra işgaller başlamış, ordu terhis edilmiş ve İstanbul Hükûmeti işgallere karşı koymamıştır; bu nedenle halk kendini korumak için Kuvâ-yı Millîye birliklerini kurmuştur. Birlikler gönüllülerden oluşur, bulundukları bölgeyi savunur, merkezî bir komutaya bağlı değildir. Düşmanı oyalayıp zaman kazandırmışlardır; ancak dağınık ve disiplinsiz yapıları nedeniyle düzenli ordulara karşı kesin sonuç alamamışlardır. Bu yüzden düzenli ordu kurulmuştur.

3 a) Yararlı: **1, 3, 5** · Zararlı: **2, 4, 6** b) Bulundukları **bölgeyi işgallere karşı savunmak**, bölgenin Türk ve Müslüman olduğunu kanıtlamak (11 puan)

Redd-i İlhak (İzmir'in Yunanistan'a bağlanmasına karşı), İzmir Müdafaa-i Hukuk ve Trakya-Paşaeli cemiyetleri bölgelerini savunmak için kurulmuş yararlı cemiyetlerdir. Mavri Mira (Rum), Taşnak ve Hınçak (Ermeni) azınlıkların; İngiliz Muhipler ise İngiliz himayesini isteyenlerin kurduğu zararlı cemiyetlerdir. Yararlı cemiyetler bölgesel çalışmış, basın ve silahlı direnişle bölgelerini korumaya çalışmıştır.

4 a) 1. **Havza Genelgesi** 2. **Amasya Genelgesi** 3. **Erzurum Kongresi** 4. **Sivas Kongresi** b) **Ulusal egemenlik (millî egemenlik)** (12 puan)

Havza Genelgesi'yle işgallerin mitinglerle protesto edilmesi istenmiştir. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." denilerek kurtuluşun milletin iradesiyle olacağı, yani ulusal egemenlik ilk kez vurgulanmıştır. Erzurum Kongresi Doğu illerinin temsilcileriyle toplanmış ama bütün yurdu ilgilendiren kararlar almış, manda ve himayeyi ilk kez reddetmiştir. Sivas Kongresi'nde bütün cemiyetler tek çatı altında birleştirilmiştir.

5 a) 1. **Vatanın bütünlüğü** 2. **Ulusal egemenlik** 3. **Tam bağımsızlık** b) Meclis **milletin seçtiği temsilcilerden** oluşmuş; yönetme yetkisi padişahtan alınıp **millete** verilmiştir. (11 puan)

İşgal edilmemiş yurdun bölünemeyeceği kararı vatanın bütünlüğü esasını gösterir. Halkın geleceğine halk oylamasıyla karar vermesi milletin kendi kaderini belirlemesi, yani ulusal egemenliktir. Kapitülasyonların kaldırılması devletin hiçbir alanda başka devletlere bağımlı olmaması, yani tam bağımsızlıktır. BMM halkın seçtiği temsilcilerden oluşan ve millet adına karar alan bir meclis olduğu için ulusal egemenliğin somut bir örneğidir.

6 a) **İstanbul Hükûmeti ve İtilaf kışkırtmaları**, fetva, BMM'nin tanıtılamaması b) **1-A, 2-B, 3-C** c) Mücadele **gecikti**; **düzenli ordu** gereği arttı. (11 puan)

Ayaklanmalarda İstanbul Hükûmetinin ve İtilaf Devletlerinin kışkırtmaları, Şeyhülislamın fetvası, otorite boşluğu ve Meclisin halka yeterince tanıtılamaması etkili olmuştur. BMM, vatana ihaneti suç sayan Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarmış, Ankara Müftüsü Rifat Börekçi ve diğer müftülerin karşı fetvasıyla halkı aydınlatmış, İstiklal Mahkemeleriyle suçluları yargılamıştır. Ayaklanmalar düşmanla mücadeleyi geciktirmiş, düzenli ordu kurulması ihtiyacını artırmıştır.

7 a) **Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı** için b) **Kapitülasyonların kaldırılması** (tam bağımsızlık) kararına c) Antlaşmayı tanımadı; imzalayanları **vatan haini** ilan etti. **(11 puan)**

Bir antlaşmanın yürürlüğe girmesi için meclis tarafından onaylanması gerekir; Mebusan Meclisi dağıtıldığı için Sevr onaylanamamış, hukuken geçersiz kalmıştır. Misakımilli kapitülasyonların kaldırılmasını isterken Sevr onları genişletmiştir. BMM Sevr'i tanımamış, antlaşmayı imzalayanları ve onaylayanları vatan haini ilan etmiştir. Türk milleti de Sevr'i Millî Mücadele ile kâğıt üzerinde bırakmıştır.

8 a) **Kâzım Karabekir** b) **Gümrü** c) **Fransızlara** d) **Kuvâ-yı Millîye** e) **Gazi** (artan: Yunanlara) **(11 puan)**

Doğu Cephesi'nde Kâzım Karabekir Paşa komutasındaki ordu Ermenileri yenmiş, 3 Aralık 1920'de imzalanan Gümrü Antlaşması TBMM'nin ilk askerî ve siyasi başarısı olmuştur. Güney Cephesi'nde Fransızlara ve onlarla iş birliği yapan Ermenilere karşı düzenli ordu olmadığından halk Kuvâ-yı Millîye birlikleriyle direnmiştir. Bu direniş nedeniyle Antep'e "Gazi", Maraş'a "Kahraman", Urfa'ya "Şanlı" unvanları verilmiştir. Yunanlara karşı Batı Cephesi'nde savaşılmıştır.

9 a) **D, Y, D, D** b) İtilaf Devletleri TBMM'yi **muhatap almış**, varlığını **fiilen tanımıştır**. **(11 puan)**

I. İnönü Muharebesi (Ocak 1921) Yunanlara karşı yapılmış ve düzenli ordunun ilk zaferi olmuştur; Fransızlar Güney Cephesi'nde savaşılan devlettir. Bu zaferden sonra İtilaf Devletleri Sevr'i biraz değiştirerek kabul ettirmek için Londra Konferansı'nı toplamış ve TBMM'yi de davet etmiştir; bu, TBMM'nin İtilaf Devletlerince fiilen tanınması demektir. II. İnönü'den sonra Mustafa Kemal "milletin makûs talihini yendiniz" diyerek zaferin önemini vurgulamıştır.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

8. Sınıf İnkılap Tarihi · 2026-2027 · 1. dönem 2. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net